

**Protokół
z kontroli kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej
w Gnojnie
w dniach 13, 17, 18 czerwca oraz 1 października 2025 r.**

I. Oznaczenie jednostki podlegającej kontroli, jej siedziba i adres, imię i nazwisko kierownika, z uwzględnieniem zmian zaistniałych w okresie objętym kontrolą.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojnie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną do realizowania zadań własnych i zleconych gminy z zakresu pomocy społecznej. Swoim obszarem działania obejmuje gminę, w której zamieszkuje 4 270 mieszkańców. Ośrodek mieści się w budynku Urzędu Gminy Gnojno, Gnojno 145, 28-114 Gnojno. Ośrodek posiada własny REGON 290803694 i NIP: 655-14-34-499. P. o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie jest Pani Renata Bochnacka.

II. Imię i nazwisko, stanowisko służbowe członków zespołu inspektorów oraz numer i data upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Oddziału Nadzoru nad Realizacją Zadań Samorządu Gminnego w Wydziale Polityki Społecznej i Zdrowia Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach w następującym składzie:

1. Renata Gwóźdź, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 482/2025 z dnia 11 czerwca 2025 r.
2. Barbara Smolanko, starszy inspektor wojewódzki, upoważnienie nr 483/2025 z dnia 11 czerwca 2025 r. – kierująca zespołem inspektorów.

Kontrola została wpisana do *Książki kontroli Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie* pod pozycją 1/2025.

III. Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych w jednostce podlegającej kontroli, z wymienieniem dni będących przerwami w kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w dniach 13, 17, 18 czerwca oraz 1 października 2025 roku.

IV. Określenie zakresu kontroli i okresu objętego kontrolą.

Zakres kontroli:

1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadr.

2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.).

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

V. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta.

Ad 1. Struktura organizacyjna Ośrodka, kwalifikacje kadry

(art. 17 ust. 1 pkt 18, art. 110 ust. 11 i 12, art. 122 ustawy o pomocy społecznej).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojnie został utworzony na mocy Uchwały Nr XI/37/90 Gminnej Rady Narodowej w Gnojnie z dnia 22 lutego 1990 roku w sprawie utworzenia jednostki budżetowej pod nazwą – „Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Gnojnie”. Jednostka funkcjonuje w oparciu o:

- 1) Statut będący załącznikiem do Uchwały Nr XX/186/21 Rady Gminy Gnojno z dnia 24 maja 2021 roku w sprawie uchwalenia statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie. Nadmienić należy, że w § 27 pkt 2 przywołano uchylone w 2018 roku rozporządzenie z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Ponadto w § 3 pkt 8 i 9 oraz § 27 pkt 1, 3 i 4 widnieją nieaktualne na dzień wydania statutu publikatory przywołanych ustaw. W trakcie dokonywania zmian w Statucie należy uaktualnić również publikatory aktów prawnych, wymienionych w dokumencie, które na dzień wydawania nowego Statutu będą nieaktualne. Dodatkowo w Statucie Ośrodka zaktualizowania wymagają wymienione w § 5 zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o pomocy społecznej.
- 2) Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie Nr 2/2023 z dnia 24 kwietnia 2023 roku w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie. W § 28 Regulaminu przywołano nieaktualny na dzień wydania dokumentu publikator kodeksu postępowania administracyjnego.
- 3) Zarządzenie Wójta Gminy Gnojno Nr 7/19 z dnia 21 lutego 2019 roku w sprawie czasowego powierzenia pełnienia obowiązków kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie i udzielenia upoważnień, pełnomocnictwa oraz wyznaczenia osoby uprawnionej do dokonywania czynności z zakresu prawa pracy.

Wpłata świadczeń z pomocy społecznej realizowana jest przelewem na indywidualne konta bankowe klientów lub gotówką w Kasie Ośrodka.

Wojciech Gnojno

Siedziba Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gnojnie mieści się w budynku Urzędu Gminy w Gnojnie, Gnojno 145, 28-114 Gnojno.

Ośrodek mieści się na pierwszym piętrze budynku i zajmuje 3 pomieszczenia. W razie potrzeby indywidualnej rozmowy z klientem, pracownicy mają do dyspozycji pokój terapeutyczny, znajdujący się na tej samej kondygnacji. W jednym niewielkim pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych, co znacznie obniża ich komfort pracy.

W dniach kontroli w badanej jednostce w obszarze pomocy społecznej (Zał. Nr 1 – Tabela dotycząca osób zatrudnionych w kontrolowanej jednostce, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej) zatrudnionych na umowę o pracę było 3 pracowników, w tym: p.o. kierownika oraz 2 pracowników socjalnych. Ustalono, że w kontrolowanym Ośrodku od 2019 roku nie ma zatrudnionego kierownika, jest pracownik, który na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Gnojno Nr 7/19 z dnia 21 lutego 2019 roku pełni obowiązki kierownika. P. o. Kierownika nie posiada odpowiednich kwalifikacji, wymaganych na stanowisku kierownika, nie ukończyła specjalizacji w zakresie organizacji pomocy społecznej zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Posiada ponad 3-letni staż pracy w pomocy społecznej. Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Dodatkowo w GOPS w ramach umowy zlecenia zatrudniona jest osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, która posiada odpowiednie wykształcenie i staż, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

W celu zbadania stanu zatrudnienia pracowników socjalnych wykorzystano następujący miernik:

liczba mieszkańców gminy/liczba pracowników socjalnych (wg etatów)

$$4\ 270/2 = 2\ 135$$

Z powyższego wynika, że stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, gdyż w Ośrodku na jednego pracownika socjalnego przypada 2 135 mieszkańców (winno być 2 000) i zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych, a powinno być nie mniej niż trzech w pełnym wymiarze czasu pracy.

Ad 2. Ocena realizacji zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych gminy wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.).

1. Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- 1) *opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*

Gmina Gnojno posiada opracowaną „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2025-2030”, przyjętą Uchwałą Nr IX/60/25 Rady Gminy Gnojno z dnia 21 marca 2025 roku. Ustalono, że niniejszy dokument zawiera elementy określone w art. 16b ustawy o pomocy społecznej.

- 2) *sporządzanie, zgodnie z art. 16a, oceny w zakresie pomocy społecznej*

Według art. 16a ust. 4 ustawy o pomocy społecznej ocena zasobów pomocy społecznej jest przedstawiana radzie gminy do 30 kwietnia za rok poprzedni. W badanym okresie ocena zasobów pomocy społecznej za rok 2024 została przedłożona Radzie Gminy w dniu 16 kwietnia 2025 roku. Dokument opracowano zgodnie z zapisami ustawy.

- 3) *udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym*

Ustalono, że podjęta jest Uchwała Rady Gminy Gnojno Nr XXVI/202/17 z dnia 28 listopada 2017 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie Gminy Gnojno. Uchwała zawiera nieaktualne już zapisy dotyczące odpłatności za pobyt w schroniskach, brak jest w niej mowy o schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz widnieje nieaktualna już w obecnym systemie prawnym nazwa „mieszkania chronione”. Ośrodek realizował pomoc w formie udzielenia schronienia osobom bezdomnym poprzez kierowanie ich do schroniska dla osób bezdomnych i schroniska dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Na terenie Gminy Gnojno nie funkcjonują takie schroniska, w związku z czym zostały zawarte umowy: z Akademią Innowacji Społecznych – Schroniskiem z Usługami Opiekuńczymi w Nizinach oraz Fundacją Gospodarczą św. Brata Alberta w Kielcach. W 2024 roku pomocy w formie schronienia udzielono 4 osobom, w 2025 roku do dnia kontroli 1 osobie.

Sprawdzono akta o następujących numerach decyzji: 5121.5.2024; 5121.1.2025;

5121.3.2025; GOPS.5121.2.2024; 5121.1.2024.

W postanowieniu decyzji określono informacje: gdzie udzielono schronienia, na jaki okres, dzienną stawkę pobytu, procent i kwotę odpłatności miesięcznej odpłatności oraz sposób płatności za pobyt.

Nie udzielano pomocy w formie posiłku osobom dorosłym. Wsparcia udzielono dzieciom w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”, który opisany jest w pkt 13.

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych

W roku 2024 zasiłek okresowy przyznano i wypłacono dla 26 osób, a w roku bieżącym dla 13 osób. Wysokość wypłacanych świadczeń była zgodna z art. 38 ustawy o pomocy społecznej w części gwarantowanej z budżetu państwa. Kontroli poddano dokumentację losowo wybranych osób objętych pomocą na mocy decyzji: 5101.19.2025; 5101.12.2025; 5101.18.2025; 5101.12.2024; 5101.43.2024.

W postanowieniach skontrolowanych decyzji informowano stronę o wysokości przyznanej pomocy, okresie na jaki pomoc została udzielona, powódzie przyznania wsparcia oraz sposobie i terminie wypłaty zasiłków.

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych jako zadanie własne oraz zasiłków celowych w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

W 2024 r. zasiłek celowy został przyznany i wypłacony 3 osobom, w 2025 r. do dnia kontroli 2 osobom. Pomoc przyznawano na pokrycie kosztów zakupu żywności. Sprawdzono akta o następujących numerach decyzji: 5102.2.2025; 5102.4.2024; 5102.3.2024; 5113.184.2.2024; 5102.5.2025.

W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, miesiąc, na który zasiłek został udzielony, cel, na który udzielono wsparcia oraz sposób i termin realizacji zasiłków. W podstawie prawnej dwóch decyzji na zasiłki celowe zamiast art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszącego się do zasiłku celowego, przywołano art. 41 wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.

Ustalono, że Rada Gminy Gnojno podjęła w dniu 31 lipca 2025 roku Uchwałę Nr XIII/86/25 w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia zasad zwrotu wydatków za udzielenie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych udzielonego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na

Przebieg

lata 2024-2028, podwyższając kryterium dochodowe do 200%.

W 2024 roku zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności w ramach Programu przyznano 61 osobom, a w 2025 roku do dnia kontroli tą formą pomocy objęto 41 osób. Wysokość świadczeń pieniężnych ustalano w oparciu o rozebraną w drodze wywiadu środowiskowego sytuację bytową, w tym dochodową, wnioskujących o pomoc osób i rodzin.

Sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: 5113.87.z.2024; 5113.106.z.2025; 5113.113.z.2025; 5113.165.z.2024; 5113.45.z.2024.

W postanowieniach decyzji, wydanych na zasiłki celowe z Programu wpisywano kwotę zasiłku, czas, na jaki świadczenie przyznano oraz sposób i termin realizacji zasiłków.

Nadmienić należy, że w postanowieniu decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.

- 6) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego*

W okresie objętym kontrolą nie przyznawano zasiłków celowych w tym zakresie.

- 7) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*

Ww. świadczenia nie były przyznawane w okresie objętym kontrolą.

- 8) *przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego*

W okresie objętym kontrolą nie były przyznawane zasiłki celowe w formie biletu kredytowanego.

- 9) *opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem*

Ww. świadczenia w okresie objętym kontrolą nie były przyznawane.

*Wyniki
kontrol*

10) praca socjalna

Praca socjalna realizowana jest przez pracowników socjalnych w formie udzielania informacji i pomocy w zakresie rozwiązywania trudnych spraw życiowych, poradnictwie, pomocy w rozwiązywaniu problemów, pomocy w wypełnianiu wniosków do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, wizyty w środowisku, rozmowy z klientem, wspierania i motywowania, informowania o formach pomocy społecznej i warunkach jej przyznawania, motywowania podopiecznych do zarejestrowania się w powiatowym urzędzie pracy oraz aktywnego poszukiwania pracy, pomocy w załatwianiu spraw urzędowych, współpracy z Urzędem Gminy, Policją, placówkami oświatowymi, służbą zdrowia, kuratorami, sądami.

Z osobami, które zadeklarowały chęć współpracy z pracownikami socjalnymi w rozwiązaniu swojej trudnej sytuacji życiowej, zawarto kontrakty socjalne. W 2024 roku zawarto kontrakty z 4 osobami, w roku 2025 z 2 osobami. Kontrakty dotyczyły głównie rejestracji w PUP, wyrobienia dowodu osobistego, aktywnego poszukiwania pracy oraz podjęcia prac społeczno-użytecznych. Należy uznać, że pracownicy socjalni nie wykorzystują kontraktu socjalnego w stopniu zadawalającym.

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a także świadczenie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnych domów pomocy

Ustalono, że podjęta została Uchwała Nr XXI/157/17 Rady Gminy Gnojno z dnia 28 marca 2017 roku w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również tryb ich pobierania oraz Uchwała Nr XXVIII/212/18 Rady Gminy Gnojno z dnia 30 stycznia 2018 roku zmieniająca w/w Uchwałę. W okresie objętym kontrolą świadczone były usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania świadczeniobiorcy, obejmujące pomoc m. in. w zaspokajaniu codziennych potrzeb, utrzymaniu porządku w mieszkaniu, dostarczeniu opału, realizacji recept, umawianiu wizyt lekarskich, przygotowywaniu posiłków. W 2024 r. pomoc była świadczona dla 2 osób, a w bieżącym roku – dla 1 osoby. Usługi w okresie objętym kontrolą realizowane były przez 2 opiekunki. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił od stycznia do czerwca 2024 roku – 27,70 zł, w okresie od lipca do grudnia 2024 roku – 28,10 zł, w roku 2025 – 30,50 zł.

*Koniec
strony*

Sprawdzono akta o numerach decyzji: 5122.3.2024; 5122.1.2024; 5122.2.2025; 5122.1.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo określono następujące informacje: okres, na jaki przyznano wsparcie, dni tygodnia, w które usługi będą świadczone, ilość godzin dziennie, pełny koszt 1 godziny, kwotową odpłatność za 1 godzinę usług, ich realizatora, zakres, sposób i termin płatności za usługi. W dwóch decyzjach odnotowano brak terminu wnoszenia płatności za usługi oraz zakresu usług. Dodatkowo jedną decyzję administracyjną na usługi opiekuńcze wydano z terminem wstecznym, decyzja z dnia 27 stycznia 2025 roku, a usługi przyznane na okres od 1 stycznia 2025 roku.

W okresie objętym kontrolą nie realizowano pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Ośrodek nie realizował również pomocy w formie całodobowych usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnych domów pomocy. Na terenie Gminy nie działają rodzinne domy pomocy.

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych

Na terenie Gminy nie ma mieszkań treningowych ani wspomaganych, nie była realizowana pomoc w tym zakresie.

13) dożywianie dzieci, w tym w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”

Uchwałą Nr XIII/86/25 Rady Gminy Gnojno z dnia 31 lipca 2025 roku w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego oraz określenia zasad zwrotu wydatków za udzielenie pomocy w formie posiłku, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności oraz świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych udzielonego w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 uregulowano zasady zwrotu za udzieloną pomoc, tj. odstąpienia od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych programem, których dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego, o którym mowa w ustawie o pomocy społecznej.

W 2024 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” pomoc w formie posiłku otrzymało łącznie 85 dzieci, w tym 83 (w tym 5 dzieci „bez wywiadu”) w szkołach na terenie Gminy Gnojno oraz 2 dzieci w szkole poza terenem Gminy. W okresie od 1 stycznia 2025 do dnia kontroli pomoc w formie posiłku otrzymało łącznie 97 dzieci, z tego 95 (w tym 5 dzieci „bez wywiadu”) w szkołach na terenie Gminy i 2 dzieci w szkole poza terenem Gminy.

Dożywianie na terenie Gminy w badanym okresie było prowadzone w 4 placówkach oświatowych, koszt posiłku wynosił 3 zł. Poza terenem Gminy Ośrodek finansował wyżywienie w 1 placówce, a koszt gorącego posiłku wyniósł tam w kontrolowanym okresie 6 zł.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy i poza Gminą dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Sprawdzono losowo wybrane akta świadczeniobiorców, na podstawie których wydano decyzje administracyjne o nr: 5113.46.2025; 5113.104.2024; 5113.41.2024; 5113.2.2025; 5113.70.2025.

W postanowieniach decyzji przyznających posiłek prawidłowo określano kto jest biorcą, na jaki okres przyznano posiłek, jego jednostkowy koszt, typ posiłku, liczbę dni w tygodniu, na jaką przyznano wsparcie oraz miejsce ich wydawania (placówkę oświatową). Zaznaczyć należy, że decyzje administracyjne na posiłek wydano z terminem wstecznym, np. decyzja z dnia 10 września 2024 roku, a posiłek przyznany na okres od 2 września 2024 roku. Decyzje przyznające posiłek w placówkach oświatowych wydawane były w ramach roku budżetowego.

14) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym

Gmina posiada Uchwałę Nr XXXI/146/09 Rady Gminy Gnojno z dnia 29 kwietnia 2009 roku w sprawie sposobu sprawienia pogrzebu przez Gminę Gnojno oraz zasad ponoszenia i zwrotu wydatków na pokrycie kosztów tego pogrzebu. W okresie objętym kontrolą nie było udzielanego świadczenia w tej formie.

15) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu

W 2024 roku do DPS skierowano 2 osoby, a przebywało łącznie 8 osób. W okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia kontroli do domów pomocy społecznej Ośrodek nie skierował żadnej osoby, a w placówkach tych przebywa 4 mieszkańców gminy. Sprawdzono akta o numerach decyzji: dec. kierujące: /01/5026/2021; 07/5026/2014; 04/5026/2023; 02/5026/2024; dec. o odpłatności: /04/5026/2024; 01/5026/2016; 03/5026/2024; 04/5026/2023; 02/5026/2024.

K. P. Gnojno

W postanowieniach decyzji kierujących wskazywano dom pomocy społecznej, do którego klient ma zostać skierowany. W postanowieniach decyzji o odpłatności prawidłowo wskazano: pełny miesięczny koszt utrzymania w DPS, miesięczną wysokość odpłatności klienta i zapis, że jest to 70% jego dochodu oraz informację, że Gmina ponosi odpłatność w wysokości różnicy między miesięcznym kosztem utrzymania a odpłatnością klienta, a także wysokość tej różnicy.

16) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

W okresie objętym kontrolą nie udzielono pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

17) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych

W 2024 roku pomoc w formie zasiłku stałego przyznano dla 38 osób, w tym 35 samotnie gospodarującym, a w 2025 roku do dnia kontroli – 36 osobom, w tym 27 samotnie gospodarującym. Kontroli poddano losowo wybrane akta, na podstawie których wydano decyzje nr: 5100.44.2025; 5100.37.2025; 5110.36.2025; 5100.10.2025; 5100.5.2024.

W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość świadczenia, okres, na jaki zostało ono przyznane oraz sposób i termin wypłaty. Informacja o ubezpieczeniu zdrowotnym była przekazywana stronie prawidłowo – odrębnym pismem. W styczniu 2025 roku, w związku ze zmianą przepisów dotyczących podwyższenia kwoty zasiłku stałego, przeprowadzono wywiady środowiskowe i wydano decyzje zmieniające wysokość świadczeń. Zgodnie z art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej sporządzano aktualizacje wywiadów środowiskowych nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, mimo braku zmiany danych. W decyzjach przyznających zasiłki stałe, nie zmieniających np. wysokości zasiłków bezzasadnie przywołano art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego.

18) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2024 roku składkę zdrowotną za osoby pobierające zasiłek stały opłacono 28 osobom. W okresie od 1 stycznia 2025 roku do dnia kontroli składkę zdrowotną opłacono za 27 osób. Ośrodek opłacał składki na ubezpieczenie zdrowotne zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 20

*Wojciech
Kozłowski*

ustawy o pomocy społecznej oraz art. 66 ust. 1 pkt 26 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

2. Zadania własne gminy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych

W 2024 roku pomocą w formie specjalnego zasiłku celowego objęto 38 osób. W okresie od 1 stycznia 2025 do dnia kontroli tę formę wsparcia przyznano 15 osobom. Podczas kontroli sprawdzono losowo wybrane akta o numerach decyzji: 5102.26.sp.2025; 5102.105.sp.2024; 5102.103.sp.2024; 5102.11.sp.2025; 5102.112.sp.2024. W postanowieniach decyzji prawidłowo określano: wysokość przyznanej pomocy, miesiąc, na który przyznano zasiłek oraz sposób i termin realizacji zasiłków. W decyzjach brak było natomiast celu, na jaki udzielone zostały świadczenia. W rodzinnych wywiadach środowiskowych również bardzo lakonicznie opisana została sytuacja klientów, którym przyznano odpisywaną formę wsparcia.

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze

W okresie objętym kontrolą zadanie nie było realizowane.

3) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich

W okresie objętym kontrolą zadanie nie było realizowane.

4) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki

W strukturze GOPS w Gnojnie funkcjonuje Dzienny Dom Senior+ na 25 osób oraz Klub Senior+ na 15 osób.

5) opracowanie i realizacja projektów socjalnych

W okresie objętym kontrolą nie realizowano zadania.

6) przyznawanie i realizacja usług wsparcia krótkoterminowego w domach pomocy społecznej

W okresie objętym kontrolą zadanie nie było realizowane.

*Krzysztof
Gnojno*

- 7) *podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych*

Ośrodek opracował i realizował następujące programy:

- program osłonowy "Posiłek w szkole i w domu na lata 2024-2028" przyjęty Uchwałą Nr XLIV/326/23 Rady Gminy Gnojno z dnia 29 grudnia 2023 roku, prowadzony w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.

- 8) *współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*

Ośrodek podejmuje współpracę z Urzędem Pracy poprzez prowadzenie działań na rzecz aktywizacji społeczno – zawodowej klientów.

3. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej:

- 1) *organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi*

W 2024 roku oraz 2025 do dnia kontroli specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznano dla 1 osoby (dziecko). Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczy 1 osoba, zatrudniona w GOPS w ramach umowy zlecenia. Osoba ta posiada kwalifikacje zgodne z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Cena opisywanych usług w okresie objętym kontrolą wynosiła 100 zł.

Sprawdzono akta o numerach decyzji: 5122.1.suo.2024; 5122.1.suo.2025. W postanowieniach decyzji prawidłowo wskazano: okres na jaki przyznano usługi, określoną liczbę dni w miesiącu (w jednej decyzji), cenę za godzinę usługi, informację, że usługi będą świadczone nieodpłatnie, zakres usług oraz ich realizatora. W jednej decyzji administracyjnej odnotowano brak miesięcznej liczby przyznanych godzin. Zdaniem zespołu kontrolującego strona w decyzji administracyjnej powinna również otrzymać informację, w które konkretne dni tygodnia czy miesiąca usługi będą wykonywane i po ile konkretnie godzin w te dni. W aktach sprawy znajdowały się m. in.: wniosek, rodzinny wywiad środowiskowy, dokumenty potwierdzające wysokość dochodów, zaświadczenie lekarskie oraz decyzje administracyjne.

- 2) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną*

Zadanie nie było realizowane.

- 3) *prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi*

Gmina Gnojno nie prowadzi ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

- 4) *realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia*

Realizowano następujące programy:

- wieloletni rządowy program „Posiłek w szkole i w domu” (opisany w pkt 1.3 i 1.13),
- program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego, realizowany w ramach Funduszu Solidarnościowego, którego celem jest wsparcie osób z niepełnosprawnością w wykonywaniu codziennych czynności, w funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz wspomaganie ich w podejmowaniu wszelkich aktywności. Dzięki temu osoby z niepełnosprawnością prowadzą bardziej aktywny i samodzielny tryb życia. Odbiorcami programu są osoby posiadające orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, które wymagają pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. W 2024 roku w programie udział wzięło 16 osób, zatrudniono 9 asystentów w ramach umowy zlecenia. W 2025 roku do dnia kontroli udział w Programie wzięło 11 osób, zatrudniono 9 asystentów na umowy zlecenia.

- 5) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom i osobom, o których mowa w art. 5a*

Zadanie nie było realizowane w okresie objętym kontrolą.

- 6) *przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*

Zadanie nie było realizowane w okresie objętym kontrolą.

*Wyprawa
shop*

7) *wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki*

Zadanie nie było realizowane w okresie objętym kontrolą.

Podsumowując:

Głównymi problemami występującymi w środowisku, wymagającymi interwencji GOPS, jest bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność.

W skontrolowanych aktach znajdowały się wymagane dokumenty niezbędne do ustalenia sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osoby lub rodziny, m.in.: wnioski o udzielenie pomocy, zaświadczenia o wysokości pobieranego wynagrodzenia, odcinki rent, emerytur, weryfikacje danych na temat statusu osób bezrobotnych z Aplikacji Centralnej Rynku Pracy, decyzje o posiadanym statusie osoby bezrobotnej, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, faktury za leki, karty leczenia szpitalnego, oświadczenia klientów, rodzinne wywiady środowiskowe, decyzje administracyjne.

Pracownicy socjalni, zatrudnieni w kontrolowanej jednostce legitymują się właściwymi kwalifikacjami na zajmowanych stanowiskach. Osoba świadcząca specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zatrudniona w ramach umowy zlecenia posiada odpowiednie wykształcenie i staż, wymagane zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Wnioski o przyznanie pomocy opatrzone są pieczęcią z datą wpływu, kopie dokumentów potwierdzane są „za zgodność z oryginałem”, wywiady środowiskowe zawierają podpis i pieczęć pracownika socjalnego oraz podpis klienta.

W podstawie prawnej decyzji administracyjnych, wydanych w zakresie pomocy społecznej przywołano prawidłowe przepisy oraz aktualne publikatory ustawy o pomocy społecznej, kodeksu postępowania administracyjnego, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku lub 12 lipca 2024 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, upoważnienie p.o. Kierownika GOPS do wydawania decyzji w zakresie pomocy społecznej. Dodatkowo w decyzjach dotyczących dożywiania przywołano również Uchwałę Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 roku w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028. W podstawie prawnej decyzji administracyjnych na usługi opiekuńcze przytaczano Uchwałę Nr XXVIII/212/18 Rady Gminy Gnojno z dnia 30 stycznia 2018 roku zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług

Wojciech

opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwalniania od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Pozytywnym jest fakt, że w szkołach na terenie Gminy Gnojno i poza nią dzieci otrzymują gorący posiłek, co jest zgodne z zasadami prawidłowego żywienia, a tym samym z celami programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Zespół kontrolny stwierdził, że sprawdzonym decyzjom nadano w sposób prawidłowy rygor natychmiastowej wykonalności, w podstawie prawnej przywołując art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego, w sentencji informując stronę, iż decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności, w uzasadnieniu zastosowano zapis, że decyzji nadano rygor natychmiastowej wykonalności z uwagi na jeden z powodów wymienionych w art. 108 § 1 k.p.a. Wyjątek stanowiło siedem skontrolowanych decyzji administracyjnych, w których rygor nie widniał w trzech miejscach dokumentów.

W pouczeniu decyzji strony informowane były o możliwości wniesienia odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Kielcach w ustawowo przyjętym terminie oraz o możliwości zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania.

Zespół inspektorów nie wniósł zastrzeżeń do zasadności udzielonego wsparcia.

VI. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

W toku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. W § 27 pkt 2 Statutu GOPS przywołano uchylone w 2018 roku rozporządzenie z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych. Ponadto w § 3 pkt 8 i 9 oraz § 27 pkt 1, 3 i 4 widnieją nieaktualne na dzień wydania Statutu publikatory przywołanych ustaw. Dodatkowo w Statucie Ośrodka zaktualizowania wymagają wymienione w § 5 zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, wynikające z ustawy o pomocy społecznej.
2. W § 28 Regulaminu Ośrodka przywołano nieaktualny na dzień wydania dokumentu publikator kodeksu postępowania administracyjnego.
3. Warunki lokalowe kontrolowanej jednostki nie są dobre, w jednym niewielkim pokoju pracuje trzech pracowników socjalnych, co znacznie obniża ich komfort pracy.
4. W kontrolowanym Ośrodku od 2019 roku nie ma zatrudnionego kierownika, jest pracownik, który na podstawie Zarządzenia Wójta Gminy Gnojno Nr 7/19 z dnia 21 lutego 2019 roku pełni obowiązki kierownika. P. o. Kierownika nie posiada odpowiednich kwalifikacji, wymaganych na stanowisku kierownika, nie ukończyła specjalizacji

- w zakresie organizacji pomocy społecznej zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
5. Stan zatrudnienia pracowników socjalnych na dzień kontroli nie jest zgodny z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej, gdyż w Ośrodku na jednego pracownika socjalnego przypada 2 135 mieszkańców (winno być 2 000) i zatrudnionych jest jedynie dwóch pracowników socjalnych, a powinno być nie mniej niż trzech w pełnym wymiarze czasu pracy.
 6. Uchwała Rady Gminy Gnojno Nr XXVI/202/17 z dnia 28 listopada 2017 roku w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych udzielających schronienia osobom tego pozbawionym, w tym osobom bezdomnym, które ostatnie stałe miejsce zameldowania posiadały na terenie gminy Gnojno zawiera nieaktualne już zapisy dotyczące odpłatności za pobyt w schroniskach, brak jest w niej mowy o schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi oraz widnieje nieaktualna w obecnym systemie prawnym nazwa „mieszkania chronione”.
 7. W podstawie prawnej dwóch decyzji na zasiłki celowe zamiast art. 39 ustawy o pomocy społecznej, odnoszącego się do zasiłku celowego, przywołano art. 41 wyżej wymienionej ustawy, stanowiący o zasiłku specjalnym celowym.
 8. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji administracyjnych wydanych na posiłki i zasiłki celowe w ramach Programu „Posiłek w szkole i w domu” przywołano niewłaściwą Uchwałę Rady Gminy Gnojno dotyczącą wymienionego Programu.
 9. W postanowieniach decyzji przyznających zasiłki celowe z Programu „Posiłek w szkole i w domu” widnieje zapis, że przyznaje się „świadczenie pieniężne na zakup posiłku lub żywności” - zdaniem zespołu kontrolującego należy dodać, że jest to świadczenie pieniężne w formie zasiłku celowego na zakup posiłku lub żywności.
 10. Pracownicy socjalni nie wykorzystują w stopniu zadawalającym kontraktu socjalnego jako narzędzia pracy socjalnej, bowiem w 2024 roku zawarli 4 kontrakty socjalne z klientami pomocy społecznej, w roku 2025 jedynie z 2 osobami.
 11. W dwóch decyzjach administracyjnych wydanych na usługi opiekuńcze odnotowano brak terminu wnoszenia płatności za usługi oraz zakresu usług.
 12. Sprawdzone decyzje administracyjne na posiłek oraz jedną decyzję na usługi opiekuńcze wydano z terminem wstecznym, np. decyzja z dnia 27 stycznia 2025 roku, a wsparcie przyznane na okres od 1 stycznia 2025 roku.

13. W podstawie prawnej skontrolowanych decyzji przyznających zasiłki stałe, nie zmieniających np. wysokości zasiłków bezzasadnie przywołano art. 163 kodeksu postępowania administracyjnego.
14. W decyzjach na zasiłki specjalne celowe brak było celu, na jaki udzielone zostały świadczenia. W rodzinnych wywiadach środowiskowych również bardzo lakonicznie opisana została sytuacja klientów, którym przyznano opisywaną formę wsparcia.
15. W jednej decyzji administracyjnej na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi odnotowano brak miesięcznej liczby przyznanych godzin usług, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych. Zdaniem zespołu kontrolującego strona w decyzjach administracyjnych powinna również otrzymać informację, w które konkretne dni tygodnia czy miesiąca usługi będą wykonywane i po ile konkretnie godzin w te dni.
16. W podstawie prawnej decyzji na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi bezzasadnie wpisano Uchwałę Nr XXVIII/212/18 Rady Gminy Gnojno odnoszącą się do zwykłych usług opiekuńczych.
17. W pięciu decyzjach administracyjnych, kierujących do DPS lub w sprawie odpłatności w tych placówkach oraz w decyzjach wydanych na specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi nieprawidłowo nadano rygor natychmiastowej wykonalności. Nie widniał on w trzech miejscach dokumentów (brak było powodu nadania rygoru w uzasadnieniu decyzji, brak rygoru w postanowieniu, rygor widniał tylko w podstawie prawnej lub brak było przywołania art. 108 w podstawie prawnej decyzji i uzasadnieniu).

Biorąc powyższe pod uwagę, działalność kontrolowanej jednostki **ocenia się negatywnie.**

VII. Pouczenie o prawie i terminie zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli oraz o prawie do odmowy podpisania protokołu.

Kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyny tej odmowy. Odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych. Kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora właściwego, do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu

Wojciech

wojewódzkiego w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu. W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia dyrektorowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora właściwego do spraw pomocy społecznej wydziału urzędu wojewódzkiego wobec zastrzeżeń. Pisemne zastrzeżenia do ustaleń zawartych w protokole kontroli są poddawane analizie przez kontrolujący daną jednostkę zespół inspektorów.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz za poświadczaniem odbioru otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi włącza się do akt kontroli.

Załączniki do protokołu:

1. Tabela dotycząca osób zatrudnionych w kontrolowanej jednostce, które realizują zadania z zakresu pomocy społecznej.
2. Ustalenia dotyczące sposobu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej.

Protokół podpisali:

Ze strony kontrolującej:

1. Renata Gwóźdź
2. Barbara Smolanko

Ze strony kontrolowanej:

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ
28-114 Gnojno
woj. świętokrzyskie
tel. (41) 353-20-36
NIP 665-14-34-499 REGON 209803694

Kielce, dnia 27 października 2025 r.

Data i podpis

12.11.2025
Z ur. WÓJTA GMINY GNOJNO
Boczek Renata
Kierownika
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

ŚWIĘTOKRZYSKI
URZĄD WOJEWÓDZKI W KIELCACH
Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia
ul. Rynek 3, 25-516 Kielce